

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права та порівняльного права

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ:
УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

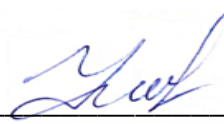
підготовки бакалавра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Становлення та розвиток правоохоронних органів: український та зарубіжний досвід» підготовки бакалавра

Розробник: Гламазда П. В., доцент кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (к.ю.н., доц. Фідря Ю.О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права

протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: (д.ю.н., проф. Яцишин М.М.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	Галузь знань К Безпека та оборона, спеціальність К9 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова 4
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2-й
		Семестр 4-ий
		Лекції 14 год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
		Самостійна робота 104 год.
		Консультації 10 год.
ІНДЗ: немає	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань К Безпека та оборона, спеціальність К9 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова 4
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2-й
		Семестр 4-ий
		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 10 год.
		Самостійна робота 118 год.
		Консультації 18 год.
ІНДЗ: немає	Форма контролю: залік	
Мова викладання		українська

II. Інформація про викладача

III Гламазда Петро Володимирович

Науковий ступінь кандидат юридичних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного права

Контактна інформація glamazda.petro@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Становлення та розвиток правоохоронних органів: український та зарубіжний досвід» допоможе майбутнім правоохоронцям дослідити генезис та еволюцію правоохоронних органів, які існували у різні історичні епохи – від найдавніших часів до сьогодення. Вивчення даного освітнього компоненту сприятиме формуванню патріотизму та піднесенню національної культури та безпосередньо вплине на формування наукового світогляду і загальної культури, дасть можливість зрозуміти зміст, характер та особливості історичного розвитку України.

Саме тому, вивчення даного освітнього компонента є досить актуальним, оскільки має за мету дати здобувачам освіти систему знань про процеси, явища, історичні факти, закономірності й особливості розвитку правоохоронних органів на теренах України та за її межами.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Становлення та розвиток правоохоронних органів: український та зарубіжний досвід» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – виробити навички у здобувачів освіти системно аналізувати основні етапи розвитку правоохоронних органів України у порівнянні з іншими країнами, сформулювати комплексне бачення місця, ролі та соціального призначення правоохоронних органів, перспектив і можливостей їх розвитку, а також розвинути в здобувачів освіти загальну державно-правову культуру.

Завдання освітнього компонента – дослідити теоретичні погляди, ідеї, концепції, що містять уявлення вчених про сутність, природу, призначення правоохоронних органів; вітчизняний досвід розвитку правоохоронних органів. Вивчити процеси, явища, історичні факти, закономірності й особливості розвитку правоохоронних органів на теренах України в період від давніх часів до сьогодення, а також зарубіжний досвід організації та діяльності правоохоронних органів.

3. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

За підсумками вивчення ОК «Становлення та розвиток правоохоронних органів: український та зарубіжний досвід» у здобувачів освіти повинен бути сформований відповідний набір компетентностей та досягнуті відповідні результати навчання.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

	предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
--	--

Спеціальні компетентності (СК):

СК1	Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.
СК3	Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.
СК4	Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.
СК5	Здатність визначити придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Вказані спеціальні компетентності формуються із урахуванням предмету вивчення ОК «Становлення та розвиток правоохоронних органів: український та зарубіжний досвід».

Очікуваними результатами вивчення даного освітнього компонента є:

РН1	Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності
РН4	Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях
РН10	Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі набудуть таких soft skills:

- уміння чітко, логічно і стисло формулювати думку;
- навички активного слухання;
- здатність працювати в умовах обмеженого часу;
- навички аналітичного та логічного мислення;
- вміння порівнювати та синтезувати інформацію;
- навички вирішення проблем.

4. Структура освітнього компонента

Денна (очна) форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Становлення та розвиток правоохоронних органів: міжнародний досвід						
Тема 1. Виникнення і розвиток правоохоронних органів у державах Стародавнього Світу	10	2	2	10	1	ДС, ДБ, Т, РЗ/К, РМГ/ 4.5 балів за практ.
Тема 2. Особливості розвитку правоохоронних органів у період Середньовіччя	10	2	2	10	1	
Тема 3. Правоохоронні органи країн Європи і США у період Нового часу	10		2	10	1	

Тема 4. Розвиток правоохоронних систем у ХХ столітті	10	2	2	10	1	
Тема 5. Міжнародні організації у сфері правоохоронної діяльності	7		2	10		
Разом за модулем 1	47	6	10	50	4	23
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток правоохоронних органів: український досвід						
Тема 6. Зародження та розвиток української правоохоронної системи в Русі-Україні та її подальший розвиток у литовсько-польський період	10	1	2	9	1	ДС, ДБ, Т, РЗ/К, РМГ/ 4.5 балів за практ.
Тема 7. Функціонування правоохоронних органів на Запорізькій Січі та у Гетьманщині	11	1	2	9	1	
Тема 8. Система правоохоронних органів на українських землях в умовах російської імперії	9	1	2	9	1	
Тема 9. Система правоохоронних органів на українських землях в умовах Австро-Угорської імперії	10	1	2	6	1	
Тема 10. Розбудова національної правоохоронної системи у 1917-1921 роках	12	1	2	7	1	
Тема 11. Становлення та розвиток системи правоохоронних органів у радянський період.	9	1		7		
Тема 12. Формування та розбудова національної моделі правоохоронних органів незалежної України	12	2	2	7	1	
Разом за модулем 2	73	8	12	54	6	27
Контрольна робота №1						25
Контрольна робота №2						25
Всього годин/ Балів	150	14	22	104	10	100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Становлення та розвиток правоохоронних органів: міжнародний досвід						
Тема 1. Виникнення і розвиток правоохоронних органів у державах Стародавнього Світу	8			10	1	ДС, ДБ, Т, РЗ/К, РМГ/ 10 балів за практ.
Тема 2. Особливості розвитку правоохоронних органів у період Середньовіччя	10		2	10	1	
Тема 3. Правоохоронні органи країн Європи і США у період Нового часу	10	2		10	1	
Тема 4. Розвиток правоохоронних систем у ХХ столітті	10		2	10	1	

Тема 5. Міжнародні організації у сфері правоохоронної діяльності	8			10	1	
Разом за модулем 1	46	2	4	50	5	20
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток правоохоронних органів: український досвід						
Тема 6. Зародження та розвиток української правоохоронної системи в Русі-Україні та її подальший розвиток у литовсько-польський період	9			10	2	ДС, ДБ, Т, РЗ/К, РМГ/ 10 балів за практ.
Тема 7. Функціонування правоохоронних органів на Запорізькій Січі та у Гетьманщині	11		2	10	2	
Тема 8. Система правоохоронних органів на українських землях в умовах російської імперії	9			10	2	
Тема 9. Система правоохоронних органів на українських землях в умовах Австро-Угорської імперії	9			10	2	
Тема 10. Розбудова національної правоохоронної системи у 1917-1921 роках	11	2		10	1	
Тема 11. Становлення та розвиток системи правоохоронних органів у радянський період.	12		2	9	2	
Тема 12. Формування та розбудова національної моделі правоохоронних органів незалежної України	13		2	9	2	
Разом за модулем 2	74	2	6	68	13	
Контрольна робота №1						25
Контрольна робота №2						25
Всього годин/ Балів	150	4	10	118	18	100

* **Форми контролю:** ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Формами самостійної роботи здобувача з ОК «Становлення та розвиток правоохоронних органів: український та зарубіжний досвід» є: опрацювання прослуханого лекційного матеріалу (презентації лекцій, письмові конспекти лекцій); вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на практичних заняттях; опрацювання опублікованих у фахових та інших виданнях статей з обраної теми; підготовка (написання) письмових робіт – реферату, написання й редагування тексту; належне його оформлення.

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем освіти, здійснюється під час проведення практичних занять, а також під час заліку.

IV. Політика оцінювання

Відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи та реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, заслуховування та аналіз доповідей питань, винесених на обговорення, письмове вирішення завдань, задач (казусів), письмові відповіді на окремі питання, участь у дискусіях/дебатах. Здобувачі освіти, які не отримали оцінку під час усного опитування, за 15 хвилин до завершення практичного заняття мають змогу виконати самостійну роботу (експрес-контроль) по темі, яка виносилась на обговорення.

Максимальна кількість балів за поточний контроль – 100 балів.

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність здобувача освіти під час занять;
- своєчасне виконання завдань/робіт, щодо яких встановлено дедлайни.

Не допускається:

- ✓ пропуск занять без поважних причин;
- ✓ систематичні запізнення на заняття;
- ✓ користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача).

Політика щодо академічної доброчесності.

Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Пропущені без поважних причин практичні заняття перескладаються усно шляхом відповіді на всі питання практичного заняття. Практичне заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає документального підтвердження поважної причини відсутності

(довідка, повістка тощо). За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях.

Пропущені з поважних причин практичні заняття перескладаються шляхом підготовки конспекту по темі практичного заняття з відповідями на всі питання практичного заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях.

Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки (0 балів) можуть бути перескладені до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі (каб. В-123). Перескладання заліку відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC_%D0%9B.%D0%A3_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Відповідно до п 4.5. вищезазначеного Положення передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозиуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

V. Підсумковий контроль

Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 року (URL: <https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potocjne-i->

pidsumk.otsinyuvannya.pdf) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до 100). Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості 100.

У день складання заліку за основною сесією не проводяться додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Залік проводиться в усній формі.

Перелік питань до заліку

1. Державі інституції країн Стародавнього світу.
2. Зародження і особливості правоохоронних органів Стародавнього Сходу.
3. Виникнення та генеза правоохоронної системи Стародавньої Греції.
4. Органи захисту правопорядку у Стародавньому Римі.
5. Особливості розвитку правоохоронних органів у країнах Західної Європи у період феодалізму.
6. Функціонування правоохоронних органів Англії у період Середньовіччя.
7. Функціонування правоохоронних органів Франції у період Середньовіччя.
8. Правоохоронні органи в Священні Римській імперії Германської нації.
9. Характерні риси розвитку правоохоронних органів країн Європи і США кін. XVII – поч. XX ст.
10. Запровадження централізованої системи правоохоронних органів Франції.
11. Запровадження централізованої системи правоохоронних органів Великобританії.
12. Створення системи правоохоронних органів США.
13. Загальні риси та специфічні особливості систем правоохоронних органів провідних західних держав.
14. Системи правоохоронних органів романо-германського типу права (Франція, Німеччина).
15. Системи правоохоронних органів англо-американського типу (Англія, США).
16. Організаційно-правові аспекти розвитку міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері.
17. Міжнародні регіональні правоохоронні організації.
18. Особливості державного устрою України-Руси та Галицько-Волинської держави.
19. Становлення правоохоронних органів у системі урядуючих установ Руси-України та Галицько-Волинської держави.
20. «Руська правда» як джерело генези правоохоронної системи України-Руси.
21. Особливості державного устрою Великого князівства Литовського.
22. Еволюція правоохоронної системи Великого князівства Литовського.

Литовські статuti.

23. Особливості політико-адміністративного устрою Запорозької Січі.
24. Особливості державного устрою Речі Посполитої.
25. Правоохоронна система Речі Посполитої.
26. Правоохоронні органи періоду Гетьманщини.
27. Поліцейська реформа 1862 року: причини проведення організаційні зміни, наслідки.
28. Загальна поліція імперії: основні напрями діяльності.
29. Сискна поліція: етапи становлення та організаційно-структурна розбудова, завдання, особливості діяльності на українських землях, співпраця з іншими правоохоронними органами.
30. «Государево око» – прокуратура в російській імперії: становлення, періодизація, основні функції.
31. Формування та правовий статус спеціалізованих підрозділів поліції у Галичині в складі Австрії та Австро-Угорщини (1772–1918 рр.).
32. Політична (таємна) поліція монархії Габсбургів: державно-правовий статус та особливості функціонування на західноукраїнських землях.
33. Жандармерія в імперії Габсбургів: нормативно-правове забезпечення, організаційна структура, діяльність.
34. Вільне козацтво.
35. Становлення інституту прокуратури в період «першої» Української Народної Республіки.
36. Державна варта.
37. Функціонування прокуратури за доби Гетьманату.
38. Прокуратура за доби Директорії УНР.
39. Жандармерія ЗУНР.
40. Інститут прокуратури в період ЗУНР.
41. Особливості діяльності правоохоронних органів у період 1929–1939 рр. Надзвичайне законодавство в умовах великого терору.
42. Генеза правоохоронних органів в роки війни та післявоєнний період.
43. Функціонування правоохоронних органів у період перебудови.
44. Генеза правоохоронних органів України 1991–2015 рр.
45. Концептуальні засади реформування правоохоронних органів України у 2015–2020 рр.
46. Національна поліція України як новітній правоохоронний орган.
47. Трансформаційні процеси у прокуратурі України.
48. Роль новоутвореної спеціалізованої антикорупційної прокуратури України у процесі забезпечення прав і свобод людини та громадянина.
49. Роль і місце національного Служби безпеки України в системі правоохоронних органів незалежної України.
50. Роль і місце національного антикорупційного бюро в системі правоохоронних органів незалежної України.
51. Державне бюро розслідувань: особливості конституційно-правового статусу.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання з посиланням на норми законодавства; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, однак знає нормативно-правові акти, застосовує при відповіді на питання, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти; однак не завжди може правильно та аргументовано застосувати норми трудового законодавства при відповіді на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії та нормативно-правові акти, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії та нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання.

Поточне оцінювання (4.5 балів денна / 10 балів заочна форма навчання)

№ п/п	Бали денна ф.н.	Бали заочна ф.н.	Пояснення
1	4.5 – 3.5	10 - 9	питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки; здобувач освіти демонструє вільне володіння питаннями практичного заняття, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково виконує практичні завдання згідно поставлених вимог, бере участь у дискусії;
2	3.5 – 2.5	8 - 6	питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, зроблені окремі висновки; здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання практичного заняття допускає поодинокі неточності, однак знає нормативно-правові акти, вміє їх застосовувати під час розв'язуванні задач та аргументувати свою відповідь;
3	2.5 – 1.5	5 - 3	питання висвітлені поверхнево, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення; здобувач освіти не володіє більшістю питань практичного заняття, однак знає нормативно-правові акти; виконуючи завдання, посилається на законодавство, але не обґрунтовує свою відповідь;
4	1.5 - 1	2 - 1	питання висвітлені недостатньо, більшість тез потребують уточнення, доопрацювання; здобувач освіти володіє питаннями практичного заняття поверхнево; знає нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час розв'язування практичних завдань.

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з курсу є:

- повнота розкриття питання;
- використання основної та додаткової літератури (першоджерел, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);

- логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

Оцінювання контрольної роботи (денна (очна) та заочна форми навчання) – 25 балів

№ п/п	бали	Оцінка відповідно ECTS
1	25-19	здобувач освіти повно відповідає на питання контрольної роботи, вільно володіє термінологією, вміє застосовувати норми законодавства при відповіді на питання та аргументувати свою позицію;
2	18-12	здобувач освіти при відповіді на питання модульної контрольної роботи допускає поодинокі неточності; володіє термінологією; знає нормативно-правові акти з питання контрольної роботи; вміло застосовує норми законодавства при відповіді на питання;
3	11-6	здобувач освіти поверхнево володіє більшістю питаннями модульної контрольної роботи, знає основні категорії та нормативно-правові акти; використовує норми законодавства, але не пояснює їх застосування при відповіді на питання;
4	5-0	здобувач освіти не може дати аргументовано відповідь на питання модульної контрольної роботи, висловлює власну думку при відповіді на питання без посилання на норми законодавства, володіє окремими правовими категоріями.

VII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. с. 141
2. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 серпня 1990 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
3. Акт проголошення незалежності України. 24 серпня 1991 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3145-15>
4. Закон України «Про Національну поліцію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
5. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
6. Закон України «Про прокуратуру». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
7. Закон України «Про Службу безпеки України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

Навчальна та наукова література

Основна

1. Історія держави та права України (схеми та таблиці): навчальний посібник / О. В. Шкуратенко, Д. І. Курас та ін. Київ. «Видавництво Людмила». 2020. 170 с.
2. Історія правоохоронних органів України : Підручник / С. В. Банах, А. В. Грубінко, В. В. Савенко, В. З. Ухач. Тернопіль. ЗУНУ. 2021. 232 с.
3. Історія судових і правоохоронних органів України. Курс лекцій / за ред. В.М. Щербатюка, Д.І. Кураса. Київ. Видавництво «Фенікс». 2022. 280 с.
4. Історія держави і права України : хрестоматія-практикум / М. Ю. Бурдін, Є. С. Логвиненко, І. А. Логвиненко. Харків. *Майдан*. 2021. 888 с.
5. Зозуля Є. В., Барановський О.В. Організаційно-правові засади становлення та діяльності міліції незалежної України : монографія. Херсон. *ОЛДІ-ПЛЮС*. 2021. 220 с.

6. Grzegorz Smyk, hab. Ph.D., University Professor. Police science as a source of modern administrative sciences. Department of History of State and Law, Faculty of Law and Administration at the Maria Curie-Skłodowska University in Lublin. URL: https://www.tkp.edu.pl/wp-content/uploads/2020/03/TKP_XII_2019_nr2_smyk.pdf

Додаткова

1. Гламазда П. Ювсечко Я., Коваль Н. Партиципативна демократія: еволюція правових підходів до громадської участі. *Національні інтереси України*. 2025. № 8 (13). С. 522-536.
2. Гламазда П.В. Історико-правові особливості впровадження та функціонування магдебурзького права у Луцьку. *Історико-правовий часопис*. Луцьк. 2020. № 1 (15). С. 19-24.
3. Гламазда П.В. Діяльність добровольчих формувань, як органів охорони правопорядку в період Української революції (1917 -1921 рр.) *Історико-правовий часопис*. 2024. № 1 (22). С. 14-21.
4. Hlamazda P. The application of the «roman formula» method in criminal offence investigations: past and present. Hlamazda P. (etc.). *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. Vol. 14. Iss. 2. Special Issue XLIV. 2024. P. 114-120.
5. Гламазда П. В. Державна варта Української Держави: структура та функції. *Актуальні питання реформування правової системи*: зб. матеріалів XXII Міжнар. наук.-практ. конф., Луцьк, 13-15 червня 2025 р. / Уклад. Джурак Л. М. – Луцьк: Вежа-Друк, 2025. С.5-7.
6. Трачук П.А., Ступник Я.В. Історичний досвід розвитку правоохоронних органів США, Великобританії та України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2024. Том 3 № 81. С. 209-215.

Інтернет-ресурси:

1. <http://rada.gov.ua/> – веб-портал Верховної Ради України
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
3. <https://uinp.gov.ua/> - Український інститут національної пам'яті